

Игра *in-out*

Преоплаћени смо *новогвором* такозване *политичке коректности*, што је еуфемизам за кодирани језик нове владајуће идеологије. Употребом прописаних термина говорник (писац) идентификује се као идеолошки поклоник, комуницира са идеолошким истомисљеницима, разликује се од припадника других идеологија и коначно, стварањем нових неуронских асоцијативних склопова употребом нове терминологије (или другачијом употребом старих термина) мења сопствени идентитет. Најважнија карика описане психосоцијалне интеракције свакако је ова последња. Она се налази у домену такозваног *неуролингвистичког програмирања*

– теорије и праксе која има амбиције да интегрише свеукупна психолошка знања, попут јединствене теорије поља у физици.

Не треба занемарити још један аспект људског понашања који затвара круг наведених интерперсоналних релација на макро плану. То је природна склоност људи ка опонашању других, кроз речи, мимику, гестове, одевање, музику, исхрану и најразноврсније културне обрасце, нарочито ако се ови контагиозни социјални кодови – *меме*

(*memi*)

пласирају из виших социјалних стратуса. Биолошки смисао мема је да смањи интерперсоналну напетост и претвори је у блискост, али оне се могу смишљено користити и за жељену промену људског понашања. Замислимо само шта је тренутно *in*

(пожељно), а шта

out

(непожељно), шта је јуче било

in

, а шта

Пише: Драган Митровић
среда, 26 август 2009 15:10

out

, и шта ће сутра бити

in

, а шта

out

! Непрегледан и наизглед насумичан и муњевит низ секвенци који постепено мења социјалну и психолошку аутоперцепцију појединца. Ако се жаба икада пробуди, непристрастан посматрач запазиће да је одавно скувана.

Читалац који има довољан број година нека склопи очи и замисли следеће речи – *радни људи и грађани*

. Какве асоцијације имате? Да ли су пријатне? Затим замислите речи – *грађани и грађанке*

. Одговорите на иста питања. Минимална, наизглед безазлена и безначајна лингвистичка промена једне синтагме изазвала је велику промену ваших мисаоних, и још важније афективних, асоцијација. Сада замислите како у јавној комуникацији употребавате синтагму – *радни људи и грађани*. Гледају вас као чудовиште, зар не? Ова два теста представљају демонстрацију механизма и ефеката *социјалног инжињеринга*

Неко ће рећи – да, па шта? Одговор гласи – па ништа, али од мема се лако стиже до поткултуре, од поткултуре до контракултуре, од контракултуре до друштвеног покрета, од друштвеног покрета до политичке коректности, која онда окупира читаву јавну сферу и одређује шта је могуће, а шта није могуће мислити и осећати.

Културно хормонско зближавање

Али погледајмо сада један пример из актуелне социјалне стварности.

У политикином Културном додатку од 8. августа 2009, објављен је чланак под насловом *Хормонско зближавање*

, аутора Стефана Вукашина. Пошто ми као читаоцу није било јасно ко се с ким зближава, анализирао сам речи које означавају пол субјеката социјално-биолошког експеримента који се у чланку описује. Последња реченица подналова и прва реченица текста чланка гласе: „

Због чега је важно да обедујете с неким, а не усамљени? Зашто заједнички оброк с девојком чини чуда за женско расположење ?“ Веома привлачно!

Међутим, из прве реченице не може се закључити ког су пола они који обедују. Друга реченица је двосмислена: могуће је да младић и девојка обедују, што поправља њено расположење или да две девојке обедују, што их обе чини расположенијим. Обе реченице искључују могућност да би младић могао бити расположенији, јер обедује с девојком.

Даље се у тексту каже да су у овом експерименту „*женама насумице додељени партнери*“ да би се испитао ниво прогестерона у ситуацијама емоционалне блискости и емоционално неутралним ситуацијама. Остало је нејасно ког су пола додељени *партнери* и после детаљне анализе чланка. У чланку се говори о „емоционалној блискости с пријатељем, зближавању људи, нивоу прогестерона код жена и мушкараца, другима, изабранику(ци), студентикњама, женама заједно, учесницама, испитаницама“ .

Да ли је ова конфузија намерна или случајна? Који је уопште био циљ описног експеримента? Зашто аутор чланка није рекао *партнерке*, ако већ каже учеснице, испитанице... Ако овде каже партнер, тамо – учеснице, испитанице, студенткиње, зар то не имплицира да су партнери били мушкарци? Или можда није политички коректно да се зна ког су пола партнери, чак ни у научном експерименту!

Но, не будимо наивни, онај ко је експеримент замислио, свакако је одлично знао шта је циљ истраживања и ког су пола учесници експеримента.

У потрази за оригиналним извором, из назива часописа – *Хормони и понашање*, и назива научног чланка –

Социјална блискост повећава ниво прогестерона у пљувачци људи

[\[1\]](#)

, нисам ништа више сазнао. Људи могу бити и жене и мушкарци, мада се овде мисли на људску врсту. У сажетку, међутим, стоји да је испитивана интерпесонална блискост 160 студенткиња (*female*

Пише: Драган Митровић
среда, 26 август 2009 15:10

*college
students*

)

у 80 парова (
dyads

). Пошто нисам могао да дођем до целокупног текста овог научног рада, преостало ми је да, можда погрешно, закључим да се ради о испитивању интерперсоналне блискости девојака, против које немам апсолутно ништа, али ми ипак није јасно зашто се то јасно не каже.

Сасвим прецизно, оно што ме овде занима јесте питање: да ли је термилошка конфузија намерна или случајна? Ако је намерна, интересује ме да ли језик такозване политичке коректности у стварности, без утицаја моје слободне воље, унапред моделира моје мишљење и мој став, који би, по природи исте идеологије, требало да буду апсолутно слободни! Да ли сам се пробудио у 1984!

Неко ће се питати шта је мени – као читаоцу – овде, и не само овде, наметнуто! Наметнуто ми је то да не смем да питам, не смем да сазнам, а могу и пожељно је да размишљам и замишљам ког су пола партнери у дијади, што ми иначе не би пало на памет! Уз то, можда ће ми, ако ово не разумем, промаћи суштина експеримента! Подстакнут овом енигмом, већ замишљам обиље могућности ако би се експериментисало на тријадама... Али моја машта ипак каска за узорном виртуелном стварношћу. Зар одавно нису детаљно психолошки разрађене и најсуптилније могућности у оквиру једне дивне холивудске тетраде у чувеном филму *Виктор Викторија*?

Заиста, како је описана луцидна социјално-инжењерска бравура изведена? Једноставно! Мора бити студент-студенткиња, психолог-психолошкиња... али никако не сме бити партнер-партнерка! Чак ни у научном чланку у коме се испитују полни хормони хуманих дијада!

Наравно, не мислим да експериментатори имају било какву недоумицу. Експеримент испитује биолошке ефекте (ниво полног хормона прогестерона у пљувачки) интерперсоналне блискости. Метаексперимент (експеримент у експерименту) највероватније испитује биолошке ефекте емоционалне блискости истополних (хетеросексалних) партнера, у овом случају жена. Прво је за јавност, друго је за зналце и финансијере пројекта. Остаје нам само да се запитамо зашто овако банална питања толико занимају власнике новца, те су спремни да одреше кесу? Да ли то, можда, има неке везе са полном сегрегацијом?

Варијанта Q

На крају, преостаје питање – шта је са, можда најпродорнијом *мемом*, родом? Док се тај род није појавио, све је било тако једноставно. Пол човека имао је своју биолошку димензију (која је комплексна, али јасна, и укључује стања интерсексуланости), као и психолошку и социјалну димензију. Исте ове димензије имала је и

личност

. Психолошка димензија пола дефинише како особа себе доживљава – као мушкарца или као жену, што је такође биолошки детерминисано у току развоја мозга пре рођења. И биолошка и психолошка димензија пола неодвојиве су од сексуалности.

Социјална димензија пола одређује како други доживљавају пол неке особе, како особа другима представља свој пол или како „друштво“ замишља неки пол. Ова *социјална конструкција*

пола добила је назив род. Основно питање је, наравно, која друштвена група доминантно репрезентује друштво у процесу конструкције социјалне димензије пола.

Социјална димензија пола (*gender, род*) не мора нужно бити повезана са психолошком и биолошком природом пола, а понајмање са сексуалношћу. Неко може јавно представљати себе као особу супротног пола само због социјалне пробитачности, наследства, каријере, моде, успеха или замислите – новца! С друге стране, „друштво“ може половима наметати понашање и изглед у складу са сопственим потребама и интересима.

Ако је то потребно слободном тржишту мушкарци ће се улепшавати и постаће метросексуалци, чиме ће, без своје сагласности, постати врло ваљани потрошачи робе козметичке индустрије. Ако је потребно смањити раст људске популације, заинтересовани чланови друштва конструисаће и популарисати адрогини профил рода (асексуална, бесполна бића – што је иначе домен магијског мишљења) и тако редом.

Могуће је направити конфузију и на нивоу размене полних сигнала иначе сасвим сексуланих бића – конструисаће кемп (*camp*). Ово је социјална игра без граница која, ипак, има и своје екстреме. Тако је могуће конструкцијом појма *queer*

доћи до потпуног поништења концепције пола, и то све са великим

Q

!

[\[2\]](#)

Ако је све тако јасно, питање је зашто се термин пол принудно замењује термином род или, још јасније, у енглеском језику реч *sex* речју *gender* (неуролингвистички ефекат замене у енглеском језику још је суровији). У блажој варијанти, исто питање гласи: зашто се ова значења поистовећују у општој, па чак и научној употреби (биолошка истраживања).

Судећи према званичном протоколу коректности, конфузија је намерна и потпуна, јер су дефиниције полног и родног идентитета практично идентичне. [\[3\]](#) Код последњег недостаје само интерродни идентитет па да буде истоветна, али то је обилно надокнађено чувеном андрогиношћу.

Недостаје нам још само *сексуалност*, па да гужва у шеснаестерцу полности буде сасвим јасна. Сексуалност чине биолошки одређена својства особе која јој омогућују полно општење у току кога ће јајна ћелија бити на природан начин оплођена, чиме ће започети нови живот. Биолошки смисао сексуалности је репродукција (стварање потомства) као фундаментално својство живих бића. Исто толико важна улога сексуалности је да учврсти и одржи репродуктивно понашање.

Сексуалност је код човека, међутим, врло флуидна због веома развијеног мозга који је постао такав у току снажних и дуготрајних социјалних интеракција. То практично значи да сексуалност човека не зависи само од елементарних биолошких подстицаја, већ да је под снажним утицајем социјалних релација, јер полни акт треба извести на друштвено прихватљив, и све прихватљивији начин. Друштвени захтеви не само да су променљиви, већ су истовремено комплексни, противуречни и интересно оријентисани.

У овој гужви, нарочито ако се она смишљено и организовано индукује, лако је збунити припаднике оба пола. Мушкарци ће бити социјално застрашени, што ће директно смањити њихову потенцију, па и борбеност, а жене ће постати колебљиве у погледу потребе да остваре материнство, јер јој се нуде друге, примамљивије могућности. И једни и други одлагаће репродукцију, или ће је редуковати на једно дете, или ће од ње сасвим одустати, обесхрабрани распадом брака и породице или бригом за васпитање

детета у некомплетној или неприродној породици. Андрогини су већ раније избачени из игре, и циљ је постигнут! А све за добробит и најмање сексуалне мањине...

Think-tank ефекти слободног тржишта

Знам да ће многи бити разочарани оваквим крајем. Али, послушајте мало пажљивије шта нам „медији“ непрекидно сугеришу: биће нас превише, помрећемо од загађења, неће бити довољно хране, воде, прегрејава се планета, биће потоп, следи нам и смрзавање, на крају ће нас погодити метеор и коначно, ако све то преживимо, експлодираће Сунце. Једино што неће нестати и чега неће бити превише јесте *тржиште слободно за бескрајне финансијске спекулације* !
Провидно, зар не?

У позадини ове оркестриране халабуке чуче врло примитивне социјалне теорије, покупљене са сметлишта историје – малтузијанство и социјалдарвинизам – рециклиране, разрађене и операционализоване у тинк-танк (*think tank*) институтима, после обогаћивања најновијим сазнањима социјалне психологије и интегрисане неуролингвистиком. Циљ је да за рачун интересних група моделирају појединца као *лебдећу индивидуу*, без идентитета, која довољно троши, а мало прља. Ова честица у снажном *социјалном пољу* ослобађа се социјалних фрустрација кроз сексуално понашање у свим могућим и немогућим модалитетима, али обавезно без репродукције.

[1] Horm Behav. 2009. Jun; 56(1):108-11. Epub 2009. Apr 9.

[2] <http://hr.wikipedia.org/wiki/LGBTIQ>

[3] Ibid.